

Utbildningsdepartementet
Skolministern

Till riksdagen

**Svar på fråga 2023/24:577 av Nadja Awad (V)
Rätt till förskoleklass för barn med intellektuell
funktionsnedsättning**

Nadja Awad har frågat mig vilka åtgärder som jag och regeringen avser att vidta så att barn med intellektuell funktionsnedsättning kan få en likvärdig skolgång.

Förskoleklassen infördes som en frivillig skolform 1998. En av avsikterna med förskoleklassen när den infördes 1998 var att den skulle vara en brygga mellan förskolan och skolan (prop. 1997/98:6). Undervisningen kännetecknas av en kombination av förskolans och grundskolans arbetssätt och pedagogik. Sedan 2016 finns avsnitt för förskoleklassen i läroplanerna för grundskolan, sameskolan och specialskolan med syfte och centralt innehåll för fem kunskapsområden, men det finns inte några ämnen, kursplaner eller kriterier för bedömning av kunskaper.

År 2018 blev förskoleklassen en obligatorisk skolform inom skolväsendet. Det innebär att alla barn som fyller sex år under

kalenderåret och är bosatta i Sverige i normalfallet har skolplikt och ska gå i förskoleklass. Ett barn kan dock under vissa förutsättningar få börja i förskoleklassen ett år tidigare eller ett år senare. Under vissa förutsättningar kan ett barn, om vårdnadshavarna begär det, hoppa över förskoleklassen och börja direkt i grundskolan eller motsvarande obligatorisk skolform, t.ex. den anpassade grundskolan, vilket är en skolform för elever med en intellektuell funktionsnedsättning (7 kap. 4, 10, 11 a och 11 b § § skollagen [2010:800]).

Elever i förskoleklass ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Förskoleklassen omfattas även av bestämmelserna om extra anpassningar och särskilt stöd (3 kap. 2, 5 och 6 § § skollagen). Som frågeställaren framhåller finns ingen särskild förskoleklass för elever som tillhör målgruppen för den anpassade grundskolan. Det kan innebära att elever som tillhör målgruppen för den anpassade grundskolan antingen går i en förskoleklass kopplad till en grundskola för att sedan bli mottagen i den anpassade grundskolan, hoppar över förskoleklassen och går kvar ett extra år i förskolan, eller börjar ett år tidigare i den anpassade grundskolan.

I betänkandet En tioårig grundskola (SOU 2021:33) föreslås bl.a. att förskoleklassen ska upphöra som egen skolform. I stället

utökas grundskolan och motsvarande skolformer, däribland den anpassade grundskolan, med ett år genom en ny första årskurs. Utredningen framhåller att förslaget innebär att barn där det redan i förskolan kan konstateras att de tillhör den anpassade grundskolans målgrupp ges rätt att tas emot i den anpassade grundskolan direkt efter förskolan, vilket skapar en tydlig utbildningsväg i det obligatoriska skolväsendet för eleverna och att onödiga skolbyten kan undvikas. Genom införandet av en tioårig anpassad grundskola upphör därmed de problem som kan finnas i dagens situation. Betänkandets förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

När det gäller att stärka utbildningen i den anpassade grundskolan vill jag även nämna att garantin för tidiga stödinsatser som i dag finns i grundskolan, sameskolan och specialskolan från och med den 1 juli 2024 även ska gälla för elever som läser ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik enligt den anpassade grundskolans kursplaner. Sedan 2022 har även Statens skolverk och Specialpedagogiska skolmyndigheten i uppdrag att genomföra kompetensutvecklingsinsatser för personal som arbetar med elever som läser enligt bl.a. den anpassade grundskolans läroplan. I uppdraget ingår att ta fram insatser som stärker undervisningen och att ta fram kompetensutvecklingsinsatser för bedömning av elevernas kunskaper. Uppdraget ska slutredovisas senast den 29 februari 2024.

Stockholm den 14 februari 2024

Lotta Edholm